

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Харківського національного
медичного університету,

д. мед. н., професор

Капустник В. А.

« _____ » _____ 2021 р.

Витяг

з протоколу № 2

засідання кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини Харківського національного медичного університету щодо проведення попередньої експертизи з оцінки наукової новизни, теоретичного та практичного значення результатів дисертаційної роботи аспірантки кафедри внутрішньої медицини №1 ХНМУ Александрової Тетяни Миколаївни на тему: «Удосконалення діагностики та лікування неалкогольної жирової хвороби печінки на тлі гіпертонічної хвороби з урахуванням ролі пентраксину-3», що представлена на здобуття ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 222 «Медицина», спеціалізація «Внутрішні хвороби»

15 лютого 2021 р.

м. Харків

Голова апробаційної ради: завідувачка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини, доктор медичних наук, професорка Князькова І. І.

Присутні члени комісії: науковий керівник, завідувач кафедри внутрішньої медицини №1, д. мед. н. професор Бабак О. Я.; завідувачка кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб ХНМУ, д. мед. н., професорка Пасієшвілі Л. М.; д. мед. н., професорка Златкіна В. В.; д. мед. н., професорка Железнякова Н. М.; д. мед. н., доцентка Немцова В. Д.; к. мед. н., доцентка Карпенко І.І.; к. мед. н., доцент Кірієнко

О. М.; к. мед. н., доцентка Ільченко І. А.; к. мед. н., к. мед. н., доцентка Дунаєва І. П.; к. мед. н., асистент Корнійчук В. І.

Усього присутніх: 10 членів апробаційної ради із попередньої експертизи дисертаційних робіт.

Порядок денний: Апробація дисертаційної роботи очного аспіранта кафедри внутрішньої медицини №1 ХНМУ Александрової Т.М. на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина», спеціалізація – «Внутрішні хвороби» на тему: «Удосконалення діагностики та лікування неалкогольної жирової хвороби печінки на тлі гіпертонічної хвороби з урахуванням ролі пентраксину-3».

Тема дисертації затверджена на засіданні Вченої ради ХНМУ протокол № 10 від 12.09.2017 року.

Науковий керівник: завідувач кафедри внутрішньої медицини № 1 Харківського національного медичного університету, д. мед. н., професор Бабак Олег Якович.

Термін виконання 01.09.2017 – 31.08.2021 рр.

Рецензенти:

1. Доктор медичних наук, завідувачка кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб Харківського національного медичного університету професорка Пасієшвілі Л. М.;

2. Доктор медичних наук, професорка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини Харківського національного медичного університету Златкіна В. В.;

Із запитаннями до дисертанта звернулися та в обговоренні результатів роботи виступили: завідувачка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини, д. мед. н., професорка Князькова І. І.; д. мед. н., доцентка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини Немцова В. Д.; к. мед. н., доцент кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини Кірієнко О. М.; д. мед. н., професорка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини Златкіна В. В.; д. мед. н.,

професорка кафедри внутрішньої медицини №1 Железнякова Н. М.; к. мед. н., доцентка кафедри внутрішньої медицини №1 Карпенко І.І., завідувачка кафедри загальної практики - сімейної медицини та внутрішніх хвороб ХНМУ, д. мед. н., професорка Пасієшвілі Л. М., к. мед. н., доцентка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини Ільченко І. А.

Актуальність дисертаційного дослідження та його зв'язок з науковими планами Харківського національного медичного університету

Неалкогольна жирова хвороба печінки (НАЖХП) посідає провідне місце в структурі сучасної гепатології. Зростаючий об'єм літератури виділяє дану патологію як глобальну світову епідемію.

За даними епідеміологів, у країнах Європи НАЖХП мають близько 27% населення, в США - більше ніж 34%, в країнах Сходу – до 29% дорослого населення. В той же час однією з найпоширеніших хвороб у світі залишається гіпертонічна хвороба (ГХ). Загальна кількість хворих на ГХ у світі становить біля одного мільярда людей або 22% від усього населення нашої планети. ГХ розглядають як незалежний фактор ризику розвитку серцево-судинних ускладнень та прогресування печінкової недостатності у хворих з НАЖХП. Це пов'язано з впливом ГХ на розвиток системної запальної відповіді через каскад реакцій, пов'язаних з розвитком інсулінорезистентності, оксидативного стресу та ендотеліальної дисфункції.

Останнім часом значна увага приділяється вивченню коморбідного перебігу НАЖХП та ГХ. Коморбідність зазначених патологій значно підвищує ризик прогресування печінкової недостатності, виникнення кардіоваскулярних катастроф та підвищення смертності пацієнтів. ГХ розглядають як незалежний фактор ризику розвитку серцево-судинних ускладнень та прогресування печінкової недостатності у хворих з НАЖХП. Це пов'язано з впливом ГХ на розвиток системної запальної відповіді через каскад реакцій, пов'язаних з розвитком інсулінорезистентності, оксидативного стресу та ендотеліальної дисфункції.

Загальноприйнятим та найбільш точним методом діагностики НАЖХП та її стадій є пункційна біопсія печінки. Морфологічне дослідження печінки дозволяє оцінити наявність стеатозу, запалення, стадію фіброзу, а також накопичення міді, заліза та інші гістологічні зміни. Однак проведення біопсії печінки має низку протипоказань та ускладнень.

Абсолютними протипоказаннями для проведення біопсії печінки є: наявність судинної мальформації, непрохідність позапечінкових жовчних шляхів, некомпенсовані порушення згортання крові, кістозні зміни печінки, тощо. Ускладненнями при проведенні біопсії печінки є розвиток гемотораксу, кровотечі в черевну порожнину, пневмотораксу, перитоніту, піддіафрагмального абсцесу, гемобілії, сепсису і септичного шоку, тощо.

Одже, біопсія печінки не може бути використана для рутинного великомасштабного скринінгу населення через ряд зазначених протипоказань та ускладнень.

Пентраксин-3 - нещодавно відкритий член сімейства пентраксинів. Цей білок гострої фази вивільняється з клітин печінки, ендотеліальних клітин, вогнища атеросклеротичних уражень, макрофагів і нейтрофілів в результаті системного запалення. У порівнянні з С-реактивним білком, пентраксин-3 є більш специфічним і чутливим маркером для прогнозування розвитку серцево-судинних захворювань. Крім того, повідомлялось, що С-реактивний білок насамперед відображає загальне системне запалення, в той час як пентраксин-3 синтезується локально і відображає аномалію судинної системи, зумовлену переважним його вивільненням з ендотеліальних клітин судин. Однак критерії, які доводять роль та рівні пентраксину-3 у пацієнтів з коморбідним перебігом НАЖХП та ГХ, все ще обговорюються вченими.

Ознайомлення зі станом проблеми показало, що дослідження в даному напрямку є нечисленними, а такі, що відображують клінічне значення пентраксину-3 у пацієнтів з НАЖХП на тлі ГХ, взагалі відсутні. Отже, вельми актуальним та доцільним є вивчення різноманітних аспектів

використання пентраксину-3 для діагностики різних стадій НАЖХП із подальшим визначенням лікувальної тактики у хворих на НАЖХП та ГХ.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота виконана в межах НДР кафедри внутрішньої медицини №1 Харківського національного медичного університету МОЗ України «Клінічне значення маркерів запалення та метаболічних порушень у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки з урахуванням коморбідності» (№ держ. реєстрації 0118U000937), строки виконання: 01.01.2018 р.-01.12.2021 р.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна

У дисертаційній роботі автором вперше встановлено зв'язок між рівнем пентраксину-3, СРБ та прогресуванням метаболічних змін в печінці за умов коморбідного перебігу НАЖХП та ГХ, що підтверджує залежність прозапальної ферментативної активності печінки від рівнів маркерів системної запальної відповіді, зокрема пентраксину-3.

Доповнено наукові дані про те, що у пацієнтів з коморбідним перебігом НАЖХП та ГХ спостерігається взаємозв'язок між підвищенням рівня пентраксину-3 в сироватці крові та зростанням проатерогенних показників ліпідного обміну. Доведено, що зростання рівня пентраксину-3 в плазмі крові асоціюється з погіршенням функціонального стану ендотелію та розвитком ендотеліальної дисфункції у пацієнтів з коморбідним перебігом НАЖХП та ГХ. Уперше встановлено підвищення рівня пентраксину-3 та СРБ по мірі прогресування НАЖХП та її стадій у пацієнтів з коморбідним перебігом НАЖХП та ГХ.

Визначено, що комбінована антигіпертензивна терапія із залученням адеметіоніну призводить до зниження рівня пентраксину-3, покращення функціонального стану ендотелію та зменшення інсулінорезистентності у пацієнтів як і з коморбідним перебігом НАЖХП та ГХ, так і без неї. Також було визначено, що застосування адеметіоніну викликає регресію стадій

НАЖХП, що дозволяє удосконалити схему лікування пацієнтів з НАСГ та фіброзом печінки.

Наукова новизна дослідження підтверджена деклараційними патентами України:

1. Патент України на корисну модель № 139018, UA, МПК (2006.01) G 01 N 33/48. Спосіб неінвазивної діагностики фіброзу печінки у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки / О. Я. Бабак, Т. М. Голенко; Харківський національний медичний університет. – и 2019 07026 від 10.12.2019, Бюл. № 23.);

2. Патент України на корисну модель № 143506, UA, МПК (2020.01) A61K 31/00, A61P 1/16 (2006.01), A61P 9/12 (2006.01). Спосіб лікування пацієнтів з неалкогольною жировою хворобою печінки в поєднанні з гіпертонічною хворобою I-II стадії / О. Я. Бабак, І.І. Карпенко, М. О. Візір, А. Д. Башкірова, Т. М. Голенко; Харківський національний медичний університет. – и 2020 02112 від 27.07.2020, Бюл. № 14.).

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, базується на глибокому вивченні автором джерел інформації, науково-інформаційного пошуку щодо даної проблеми, підтверджується методологічно правильною побудовою, достатньою кількістю обстежених пацієнтів, застосуванням сучасних методів досліджень, усебічним статистичним аналізом одержаних результатів з використанням комп'ютерної техніки. Результати отримано на апаратурі, яка пройшла державний метрологічний контроль.

Робота є переконливо обґрунтованою, наукові положення, висновки та рекомендації є достовірними, та повністю впливають з фактичного матеріалу, мають теоретичне й практичне значення.

Наукове та практичне значення одержаних результатів

У роботі вирішене науково-практичне завдання щодо підвищення ефективності діагностики та лікування неалкогольної жирової хвороби печінки на тлі гіпертонічної хвороби.

До обстеження пацієнтів з поєднаним перебігом НАЖХП та ГХ разом із клініко-лабораторними дослідженнями згідно з існуючими протоколами доцільно включити визначення рівня пентраксину-3 в плазмі крові та визначення активності стеатогепатиту та ступеня фіброзу печінки за допомогою транзитної еластографії. Лабораторний моніторинг рівня пентраксину-3 в плазмі крові, виразності стеатогепатиту та фіброзу печінки у пацієнтів з коморбідним перебігом НАЖХП та ГХ необхідно проводити за наявності підвищення рівня печінкових трансаміназ (АСТ, АЛТ), ГГТ, ЛФ), з наступним визначенням співвідношення АСТ/АЛТ.

Для зменшення виразності стеатозу печінки, НАСГ, фібротичних змін печінки, а також зниження показників інсулінорезистентності та покращення функціонального стану ендотелію, пацієнтам з коморбідним перебігом НАЖХП та ГХ додатково до надання рекомендацій щодо харчування та фізичних навантажень, призначення антигіпертензивних препаратів (згідно з сучасними протоколами надання медичної допомоги) рекомендовано призначення адеметіоніну в таблетованій формі – 500 мг 2 рази на день тривалістю до двох місяців.

Використання результатів роботи

Результати дослідження Александрової Тетяни Миколаївни впроваджено в клінічну роботу КНП ХОР "Обласний клінічний спеціалізований диспансер радіаційного захисту населення", КНП ХОР "Міська клінічна багатопрофільна лікарня № 25», КНП "Куп'янська центральна міська лікарня", ПП « Лікарня Св. Луки», КНП «Тернопільська університетська лікарня», КНП «Лозівське ТМО», що підтверджено 10 актами впровадження.

Також результати дослідження були висвітлені в Інформаційному листі МОЗ України про нововведення в сфері охорони здоров'я № 02-2021 «Спосіб

лікування пацієнтів з неалкогольною жирною хворобою печінки в поєднанні з гіпертонічною хворобою I-II стадії», напрям впровадження – терапія.

Повнота викладу матеріалів дисертації в публікаціях

За матеріалами дисертації опубліковано 4 статі, 2 з яких у виданнях ЄС, 1 у наукометричному виданні SCOPUS, 1 у наукових фахових виданнях України. Також опубліковано 8 тез доповідей, 1 з яких у міжнародних виданнях, 10 актів впровадження, 2 патенти на корисну модель, 2 нововведення та інформаційний лист.

Видання, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Голенко Т.М., Бабак О.Я. Роль пентраксину-3 та нових неінвазивних методів у діагностиці неалкогольного стеатогепатиту / О. Я. Бабак, Т. М. Голенко // Сучасна гастроентерологія. – 2018. – №. 4 (102). – С. 124-128.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

2. Holenko T.M., Babak O.Ya. Pentraxin-3 level in patients with nonalcoholic fatty liver disease and arterial hypertension comorbide course depending on endothelial dysfunction / Babak O.Ya., Holenko T.M. // Проблеми ендокринної патології. – 2019. – №. 4(70). – С. 14-22.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

3. Голенко Т.М., Бабак О.Я. Клінічне значення пентраксину-3 в диференціюванні стадій неалкогольної жирної хвороби печінки на тлі гіпертонічної хвороби / Голенко Т.М. Бабак О.Я. // Medical Review Vol.6 – Матеріали 8 щорічної науково-практичної конференції «Актуальні питання медицини» - 10-12 квітня 2019 р. – м. Баку, Азербайджан. – С. 14.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

4. Holenko T.M, Gopciy O.V. Pentaxin-3 level and functional state of vascular endothelium in patients with a combined course of non-alcoholic fatty liver disease and arterial hypertension / Holenko T.M, Gopciy O.V. // Abstract book Gastro Update Europe 2019, Hungary, Budapest. – С. 38-39.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

5. Патент України на корисну модель № 139018, UA, МПК (2006.01) G 01 N 33/48. Спосіб неінвазивної діагностики фіброзу печінки у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки. / О.Я.Бабак, Т.М.Голенко; Харківський національний медичний університет. – и 2019 07026 від 10.12.2019, Бюл. № 23.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

6. Aleksandrova T.M., Babak O.Ya. Clinical significance of pentraxin-3 and C-reactive protein in the differentiation of stages of nonalcoholic fatty liver disease hypertension / Aleksandrova T.M., Babak O.Ya. // East European Scientific Journal. – 2020. – № 10(62), том 1 – С. 25-29.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

7. Aleksandrova T.M., Babak O.Ya. The role of pentraxin-3 in non-invasive diagnosis of liver fibrosis in patients with non-alcoholic fatty liver disease

/ Aleksandrova T.M., Babak O.Ya. // European journal of pharmaceutical and medical research. – 2020. – № 7(12) – С. 100-104. (Здобувач здійснила обстеження хворих, провела статистичну обробку та аналіз отриманих результатів, оформлення статті).

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

8. Александрова Т.М., Бабак О.Я. Ефективність впливу адеметіоніну на показники фіброзу печінки, рівень пентраксину-3 та метаболічних показників у пацієнтів з неалкогольною жирковою хворобою печінки на тлі гіпертонічної хвороби / Александрова Т.М., Бабак О.Я. // Матеріали науково-практичної конференції молодих вчених за участю міжнародних спеціалістів «Сучасна медицина очима молоді: проблеми і перспективи вирішення», присвяченої Дню науки - 22 травня 2020 р. – м. Харків, Україна. – С. 4.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

9. Aleksandrova T.M., Babak O.Ya. Serum pentaxin-3 level in patients with nonalcoholic fatty liver disease and arterial hypertension comorbide course / Aleksandrova T.M., Babak O.Ya. // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Новітні тенденції в діагностиці та лікуванні внутрішніх хвороб», присвяченої 100-річчю від дня народження академіка Л. Т. Малої - 15–16 жовтня 2020 р. – м. Харків, Україна. – С. 16.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

10. Aleksandrova T.M. Effects of ademetionine on pentraxin-3 level and metabolic indicators in patients with comorbid course of non-alcoholic liver

disease and arterial hypertension/ Aleksandrova T.M. // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю "XIV Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених з міжнародною участю «Актуальні питання клінічної медицини» - 20 листопада 2020 р. – м. Запоріжжя, Україна. – С. 319.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

11. Александрова Т.М., Бабак О.Я. Вплив адеметіоніну на метаболічні показники та рівень пентраксину-3 у пацієнтів з неалкогольною жировою хворобою печінки / Александрова Т.М., Бабак О.Я. // Матеріали науково-практичної конференції молодих вчених за участю міжнародних спеціалістів «Young science 2.0» - 20 листопада 2020 р. – м. Київ, Україна. – С. 4.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

12. Патент України на корисну модель № 143506, UA, МПК (2020.01) А61К 31/00, А61Р 1/16 (2006.01), А61Р 9/12 (2006.01). Спосіб лікування пацієнтів з неалкогольною жировою хворобою печінки в поєднанні з гіпертонічною хворобою I-II стадії / О.Я.Бабак, І.І. Карпенко, М.О. Візір, А.Д.Башкірова, Т.М. Голенко; Харківський національний медичний університет. – u 2020 02112 від 27.07.2020, Бюл. № 14.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

13. Alexandrova T. N., Babak O. Ya. Effects of ademetionine on liver fibrosis, level of pentraxin-3 and metabolic indicators in patients with comorbid

course of non-alcoholic liver disease and arterial hypertension печінки / Alexandrova T. N., Babak O. Ya. // Український журнал медицини, біології та спорту. – 2020. – № 6(28), – С. 95-101.

Особистий внесок здобувача – ідея дослідження, літературний пошук, набір та оброблення клінічних результатів, узагальнення і підготовка до друку.

Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження.

Наукове дослідження очної аспірантки Александрової Т.М. на тему: «Удосконалення діагностики та лікування неалкогольної жирової хвороби печінки на тлі гіпертонічної хвороби з урахуванням ролі пентраксину-3» комісією з питань етики та біоетики Харківського національного медичного університету визнано таким, що відповідає загальноприйнятим нормам моралі, вимогам дотримання прав, інтересів та особистої доступності учасникам дослідження.

Ризик для суб'єктів дослідження під час виконання роботи відсутній. Учасники дослідження інформувалися про всі аспекти, пов'язаних з метою, завданнями, методиками та користю дослідження. Лабораторні та інструментальні методи досліджень є загальноприйнятими. Александрова Т.М. у своїй діяльності керувалася гуманними цілями, гідно виконувала свої обов'язки та діяла на благо хворих. Мета та завдання дисертації є науково обґрунтованими, використані методи дослідження є безпечними. Висновки та рекомендації не пов'язані з безпосереднім ризиком для здоров'я пацієнтів, порушенням їх прав чи морально-етичних норм, приниженням людської гідності або дискримінацією. Експерименти на людині не проводились.

Ухвалили: Етична комісія не заперечує проти подання до офіційного захисту дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) очної аспірантки кафедри внутрішньої медицини №1 ХНМУ Александрової Т.М. на тему: «Удосконалення діагностики та лікування неалкогольної жирової хвороби печінки на тлі гіпертонічної хвороби з

урахуванням ролі пентраксину-3» та вважає, що описані в дисертаційній роботі методи дослідження, використовувалися з дотриманням прав людини, відповідно до чинного в Україні законодавства, відповідають міжнародним етичним вимогам і не порушують етичних норм у науці та стандартів проведення біомедичних досліджень (протокол №7 засідання комісії з питань етики та біоетики Харківського національного медичного університету від 06.11.2020 року).

Оцінка мови та стилю дисертації

Дисертація викладена українською мовою, написана грамотно, професійно, легко сприймається. Матеріал викладено послідовно, логічно, висновки відповідають меті та завданням роботи, що свідчить про кваліфікаційну фахову підготовку автора.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту

Дисертація присвячена підвищенню ефективності діагностики та лікування хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки на тлі гіпертонічної хвороби на підставі вивчення рівня в плазмі крові маркера пентраксину-3.

Дисертаційне дослідження за даною тематикою відповідає науковому напрямку 2.3. «Обґрунтування та розроблення нових методів профілактики, діагностики та лікування поєднаних захворювань внутрішніх органів і систем» – паспорта спеціальності 222 «Медицина», спеціалізація «Внутрішні хвороби», що відповідає паспорту спеціальності 14.01.02 – внутрішні хвороби.

Рекомендація дисертації до захисту

Дисертація очної аспірантки кафедри внутрішньої медицини №1 Харківського національного медичного університету Александрової Тетяни Миколаївни «Удосконалення діагностики та лікування неалкогольної жирової хвороби печінки на тлі гіпертонічної хвороби з урахуванням ролі пентраксину-3» на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222

«Медицина», спеціалізація – «Внутрішні хвороби» є закінченою науковою роботою, у якій вирішується актуальне завдання сучасної медицини – визначення ролі пентраксину-3 в оцінці перебігу неалкогольної жирової хвороби печінки на тлі гіпертонічної хвороби та дослідження ефективності включення препаратів адеметіоніну в таблетованій формі – 500 мг 2 рази на день тривалістю до двох місяців для лікування хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки на тлі гіпертонічної хвороби.

За своєю актуальністю, методичним рівнем, науковою новизною, теоретичним узагальненням та практичним значенням, повнотою їх відображення у фахових виданнях, логічністю і обґрунтованістю висновків дисертаційна робота відповідає вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40 та може бути подана до спеціалізованої вченої ради для офіційного захисту, а здобувачка заслуговує на присудження їй ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 222 «Медицина», спеціалізація «Внутрішні хвороби».

Результати голосування: за – 10 голосів, проти – 0 , утрималося – 0.

Голова апробаційної ради:

д. мед. н., професорка

І. І. Князькова

Рецензенти:

д. мед. н., професорка

Л. М. Пасієшвілі

д. мед. н., професорка

В. В. Златкіна